

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a Budapesten, 2011. évi március hó 1. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t :

A lopás büntette miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a Baranya Megyei Főügyészség által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Siklói Városi Bíróság 4.B.231/2009/15. számú ítéletét megváltoztatja, és a terheltet a lopás büntettének /Btk. 316. § (1) (4) bekezdés a) pont/ vádja alól felmenti.

Az alapeljárásban és a felülvizsgálati eljárásban felmerült bűnügyi költséget az állam viseli, és a terhelt által ezidáig bűnügyi költség címén esetlegesen megfizetett összeget, annak mindenkori törvényes kamatával együtt a terheltnek vissza kell téríteni.

Az ítélet ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A Siklói Városi Bíróság a fentebb megjelölt, 2010. február 4. napján kihirdetett és perorvoslatok hiányában ezen a napon első fokon jogerőre emelkedett ítéletével a terheltet lopás büntettében (Btk. 316. § (1) és (4) bekezdés a.) pont) mondta ki bűnösnek. Ezért őt egy évi időtartamra próbára bocsátotta, és az eljárás során felmerült 93.575 forint bűnügyi költség megfizetésére is kötelezte.

A megállapított tényállás szerint a rokkantsági nyugdíjas, 62 éves, büntetlen előéletű terhelt évek óta Parkinson kórban szenved, amelyhez a kognitív funkciók és a személyiség mérsékelt hanyatlása társult az ítélő, mérlegelő, kritikai készség, a megfontolás, az

előre látás képességének gyengülésével. E kóros elmeállapot enyhe fokban korlátozta őt a cselekménye következményeinek felismerésében és e felismerésnek megfelelő cselekvésben.

A terhelt résztulajdonosa a területnek, amellyel szomszédos a sértett erdőterülete.

2008. novembere és 2009. januárja között a terhelt a saját területén fakitermelést kezdett meg, azonban az általa megbízott személyeknek az erdőnek a tulajdonában álló részét nem pontosan mutatta meg, és hozzájárult ahhoz, hogy onnan a fakitermelést végző fát termeljen ki.

Ennek következtében a sértett tulajdonában lévő erdőrészből összesen 220.320 forint értékű fát termeltek ki.

Az okozott kár lefoglalással részben megtérült.

A jogerős ügydöntő határozattal szemben a Be. 416. § (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott okból, a terhelt felmentése érdekében a Baranya Megyei Főügyészség nyújtott be felülvizsgálati indítványt, melyet a Legfőbb Ügyészség fenntartott. (BF.3129/2010)

Az indítvány jogi érvelése szerint az elsőfokú bíróság a büntető anyagi jogi szabályok megsértésével állapította meg a terhelt bűnösségét, hiszen a tényállás azt tartalmazza: a terhelt tévedésből jelölt ki kivágásra olyan fákat is, amelyek már nem az ő tulajdonában álló területen voltak. A tévedése eredhetett az általános egészségi állapotából, de neki felróható módon a kellő körültekintés elmulasztásából is. Bármelyik esetről legyen is szó, a bekövetkezett eredményért a terheltet legfeljebb gondatlanság terheli. Miután pedig a lopás büntettének a gondatlan elkövetése nem bűncselekmény, a támadott ítélet megváltoztatása és a terhelt felmentése indokolt.

A Be. 425. §-a szerint megtartott nyilvános ülésen a legfőbb ügyész képviselője az indítványt fenntartotta; a védő ahhoz csatlakozva szintén felmentő ítélet hozatalát kérte.

A felülvizsgálati indítvány indokainál fogva alapos.

A Be. 416. §-a (1) bekezdésének a) pontja értelmében a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen felülvizsgálatnak van helye, ha a terhelt bűnösségének megállapítására a büntető anyagi jog szabályainak a megsértése miatt került sor.

Az itt megjelölt felülvizsgálati ok fennállását a Legfelsőbb Bíróság a tényálláshoz kötöttség elvéből adódóan kizárólag a jogerős ítéletben rögzített tények alapul vételével vizsgálhatja. A Be. 423. §-ának (1) bekezdése ugyanis kötelező erővel írja elő, hogy a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozat által megállapított tényállás az irányadó.

A Btk. 316. §-ának (1) bekezdésében meghatározott lopást az követi el, „Aki idegen dolgot mástól azért vesz el, hogy azt jogtalanul eltulajdonítsa.” A törvényi tényállásból következően a cselekmény nem csupán szándékos, hanem célzatos is. Az elkövető célja: a dolog jogtalan eltulajdonítása. A büntetőjogi felelősség megállapításához a célzatból következően egyenes szándék szükséges.

Ilyen, az eltulajdonításra irányuló egyenes szándékot, illetve célzatot a történeti tényállás nem tartalmaz. Az irányadó tényállás kifejezetten azt rögzíti: a terhelt nem a sértett erdőterületén, hanem a saját földterületén kívánt fát kitermeltetni, melynek során az erdőterületnek a résztulajdonában álló részét a munkát ténylegesen végző személynek pontatlanul mutatta meg. Ekként pedig szándék, mint törvényi tényállási elem hiányában a lopás büntetét nem valósította meg.

A terhelt terhére – amint azt a felülvizsgálati indítvány helyesen kifejtette – legfeljebb a gondatlanság lett volna felróható. Miután a lopás gondatlan alakzata az anyagi jogi szabályok szerint nem bűncselekmény, a Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati indítványnak helyt adva, a megtámadott ítéletet a Be. 427. § (1) bekezdésének a) pontja alapján megváltoztatta, és a terheltet az ellene lopás büntette miatt emelt vád alól – a Be. 6. §-ának (3) bekezdése a) pontjában meghatározott okból, bűncselekmény hiányában – a Be. 331. §-ának (1) bekezdésének alkalmazásával felmentette.

Az alapeljárásban felmerült, valamint a felülvizsgálati eljárásban a kirendelt védő díjával felmerült bünyügyi költség viseléséről a Be. 339. §-ának (1) bekezdésében, illetve a Be. 429. §-ának (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően rendelkezett.

A bünyügyi költség címén időközben esetleg befizetett összeget – annak mindenkori kamatával együtt – a Be. 585. §-ának (1) bekezdése alapján kell a terheltnek vissza téríteni.

Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 3. §-ának (4) bekezdése, felülvizsgálatát a Be. 416. § (4) bekezdésének b) pontja kizárja.

Budapest, 2011. március 1.

Dr. Mészár Róza s. k. a tanács elnöke, Dr. Horváth Ibolya
s. k. előadó bíró, Dr. Szabó Péter s. k. bíró

A kiadmány hitelével:

bíróági tisztviselő
MTné